

beskæftiget mig meget med efter rapporten i 1979.

Først ved en konference om »Fejl i afløbssystemer« i Nyborg i november 1979, hvor slagordet om »Mordet på det danske kloaknet« blev skabt. Humoristisk udtryk, men dybt seriøst ment. Dernæst i artikel i »Stads- og havningeniøren« dec. 1979 og siden ved konference i London i 1981. Jeg tillader mig at vedlægge et lille »festskrift«, hvor de tre sidstnævnte referencer findes som bidrag 3, 4 og 5.

Dette – og andet – har givet to væsentlige reaktioner. Dels har jeg fået mine oplevelser bekræftet på internationalt plan, og endelig er jeg ved ingen lejligheder ved foredrag, kurser, konferencer o. lign. blevet imødegået fra kommunalt hold.

Når jeg har udtrykt, at de fleste unge ingeniører er helt uegnede til at føre tilsyn, er det klart, at det rammer tilbage på ingeniøruddannelsesstederne. Da jeg selv arbejder her, rammer kritikken mig selv, men jeg har hidtil troet, at man lærte om tilsyn i fag som f.eks. anlægsteknik o. lign. Jeg har undersøgt sagen, og hverken på DTH, AUC eller teknika lærer man noget egentligt om tilsyn og kontrol med kloakanlæg, og meget lidt om materialer.

Den første konsekvens heraf er, at jeg har startet et nyt kursus på DTH (Installations-teknologi), hvor tilsyn og kontrol med vand og afløb indtager en fremtrædende plads. Kurset går på 2. år med 25 deltagere pr. år.

Den anden (lignende) konsekvens er, at vi på Teknologisk Institut har udbygget – og stadig udbygger – et kursus om tilsyn og kontrol med afløbsanlæg, som bl.a. også søges af kommunale og rådgiveres tilsynsingeniører. Men af bl.a. økonomiske grunde er det for få, der deltager.

I Norge er der lov for, at kommunale tilsyn og kontrollanter på VA-området skal have certifikat efter et kursus, som er tvunget, også for ingeniører, uanset forudgående uddannelse. Det er min opfattelse, at der er

et meget stort behov for en sådan uddannelse herhjemme.

På det sidste har vi på Teknologisk Institut haft lejlighed til ambulant at holde tilsynskursus for et helt amts bygningsinspektorer – med stor succes – og lignende kurser følger givetvis efter. Her modtager vi også eklatante udtryk for nødvendigheden. Her er der tale om efteruddannelse af erfarne kommunale ingeniører, som hæmmes i deres teknologiske udvikling af den megen administration.

ad pkt. 6.

Mit kendskab til forkert (eller manglende) brug af normer og andre regelsæt stammer fra normstyrelsen og fra boligministeriets VA-godkendelsesudvalg, som jeg er medlem af. Dette område giver af alle normområder anledning til flest forespørgsler om fortolkninger o.a. – de fleste fra kommuner eller fra de entreprenører, som kommunerne kontrollerer.

ad pkt. 7.

Tilsynets manglende indgriben er oplevet i konsultationer. Tilsynene har både været fra kommunen og fra den rådgivende. Årsagen har klart været ukendskab til nye materialer og deres brug, f.eks. forkerte gummiringe.

ad pkt. 8.

Oplysningen stammer fra egne besøg i et antal kommunearkiver, fra samtaler og end- og fra stadsingeniører med arkivet »i hovedet«.

I fortsættelse af de givne oplysninger vil jeg – og mine kolleger her – meget gerne ud- dybe yderligere, og skulle ministeren (og andre) ønske at besøge os, er de meget velkomne. Et besøg her kunne være hensigtsmæssigt, idet vi ikke blot arbejder teoretisk med disse ting, men i praktiklokaler kan vi bygge dele af kloakanlæg o. a., som vi derefter kan teste og kontrollere på alle ledder og kanter.

Med venlig hilsen

E. BAHL ANDERSEN

Til civilingeniør Bent Jørgensen, miljøstyrelsen